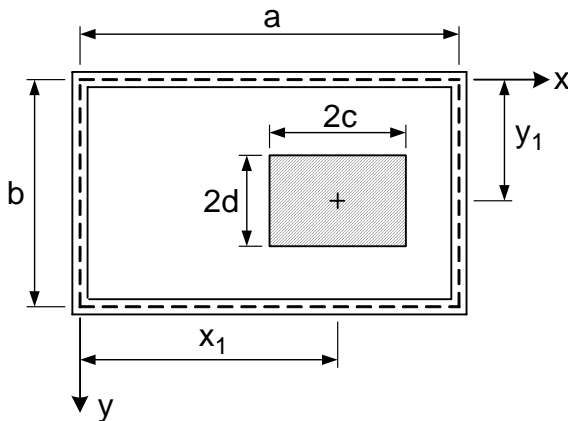


**III.6.** Reunoiltaan niveltuetulla suorakulmiolaatalla on kuvan mukaisella  $2c \times 2d$ -alueella (keskipiste on  $(x_1, y_1)$ ) tasainen kuormitus  $p_0$ . a) Määritä laatan taipuman kaksoissinisarja. b) Johda raja-arvotarkastelulla a)-kohdan tuloksesta kohdassa  $(x_1, y_1)$  vaikuttavan pistevoiman  $P$  aiheuttaman taipuman kaksoissinisarja. c) Kirjoita b)-kohdan sarja tapauksessa  $x_1 = \frac{a}{2}$ ,  $y_1 = \frac{b}{2}$  ja  $a = b$ . Esitä maksimi taipuman sarja ja laske maksimi taipuman arvoja käyttäen eri termimääriä. Vertaa tuloksia tarkkaan arvoon  $0,01160 \cdot \frac{Pa^2}{D}$ .



**Ratkaisu:**

a) Kuormituksen kaksoissinisarjan kertoimet ovat

$$p_{mn} = \frac{4p_0}{ab} \int_{y_1-d}^{y_1+d} \sin \beta_n y dy \int_{x_1-c}^{x_1+c} \sin \alpha_m x dx \quad \alpha_m = \frac{m\pi}{a} \quad \beta_n = \frac{n\pi}{b} \quad \Rightarrow$$

$$\begin{aligned} p_{mn} &= \frac{4p_0}{ab\alpha_m\beta_n} \left/ (-\cos\beta_n y) \right/_{y_1-d}^{y_1+d} \left/ (-\cos\alpha_m x) \right/_{x_1-c}^{x_1+c} \\ &= \frac{4p_0}{ab\alpha_m\beta_n} [\cos\beta_n(y_1+d) - \cos\beta_n(y_1-d)] [\cos\alpha_m(x_1+c) - \cos\alpha_m(x_1-c)] \\ &= \frac{16p_0}{\pi^2 mn} \sin\alpha_m x_1 \cdot \sin\beta_n y_1 \cdot \sin\alpha_m c \cdot \sin\beta_n d \end{aligned}$$

Taipuman kaksoissinisarja on näin ollen

$$w(x, y) = \frac{16p_0}{\pi^6 D} \sum_{m=1}^{\infty} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin\alpha_m x_1 \cdot \sin\beta_n y_1 \cdot \sin\alpha_m c \cdot \sin\beta_n d}{mn[(m/a)^2 + (n/b)^2]^2} \sin\alpha_m x \sin\beta_n y$$

b)  $P = p_0 \cdot 2c \cdot 2d$  ja  $c \rightarrow 0, d \rightarrow 0 \quad \Rightarrow$

$$p_{mn} = \lim_{\substack{c \rightarrow 0 \\ d \rightarrow 0}} \frac{4P}{\pi^2 mn} \sin\alpha_m x_1 \cdot \sin\beta_n y_1 \cdot \frac{\sin\alpha_m c}{c} \cdot \frac{\sin\beta_n d}{d} \quad \Rightarrow$$

$$p_{mn} = \frac{4P}{\pi^2 mn} \sin\alpha_m x_1 \cdot \sin\beta_n y_1 \cdot \alpha_m \cdot \beta_n = \frac{4P}{ab} \sin\alpha_m x_1 \cdot \sin\beta_n y_1 \quad \Rightarrow$$

Pistevoiman aiheuttaman taipuman kaksoissinisarja on näin ollen

$$w(x,y) = \frac{4P}{\pi^4 Dab} \sum_{m=1}^{\infty} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin \alpha_m x_1 \cdot \sin \beta_n y_1}{[(m/a)^2 + (n/b)^2]^2} \sin \alpha_m x \sin \beta_n y$$

c) Kun  $x_1 = \frac{a}{2}$      $y_1 = \frac{b}{2}$      $\Rightarrow$      $\alpha_m x_1 = m \cdot \frac{\pi}{2}$      $\beta_n y_1 = n \cdot \frac{\pi}{2}$      $\Rightarrow$

$$\sin \frac{m\pi}{2} \sin \frac{n\pi}{2} = \begin{cases} 0, & \text{kun } m \text{ tai } n \text{ parillinen} \\ (-1)^{(m-1)/2} \cdot (-1)^{(n-1)/2} = (-1)^{[(m+n)/2-1]}, & \text{kun } m \text{ ja } n \text{ pariton} \end{cases}$$

Kun lisäksi  $a = b$ , tulee taipuman sarjaksi

$$w(x,y) = \frac{4Pa^2}{\pi^4 D} \sum_{m=1,3,\dots}^{\infty} \sum_{n=1,3,\dots}^{\infty} \frac{(-1)^{[(m+n)/2-1]}}{(m^2 + n^2)^2} \sin \frac{m\pi x}{a} \sin \frac{n\pi y}{a}$$

Taipuman maksimi on kohdassa  $x = \frac{a}{2}$      $y = \frac{a}{2}$  (laatan keskipiste)     $\Rightarrow$

$$w_{\max} = \frac{4Pa^2}{\pi^4 D} \sum_{m=1,3,\dots}^{\infty} \sum_{n=1,3,\dots}^{\infty} \frac{1}{(m^2 + n^2)^2}$$

Ottamalla summasta tietty määrä termejä  $w_{\max}$  voidaan esittää muodossa  $k \cdot \frac{Pa^2}{D}$ , missä kerroin  $k$  on seuraavan taulukon mukainen.

Termejä	k
1	0,01027
4	0,01121
9	0,01142
16	0,01150
25	0,01154
36	0,01156
49	0,01157
64	0,01158
81	0,01158
100	0,01158
$\infty$	0,01160